

Valimiste vaatlemine		Riigikogu valimised 2019			
NB! Igal vaatlemisperioodil tuleb kasutusele võtta uus ankeet, sh kui vaatlemine toimub samas kohas, kuid erinevatel kellaaegadel.					
NB! Vaatlemise alguses tutvusta end valimiskomisjonile kui vaatlejat ja järgi saadud juhiseid.					
Maakond:		Vaatlemise kuupäev:			
Linna/valla nimi:		Vaatlemise ajavahemik:			
Jaoskonna nr:		Vaatleja nimi:			
		Jah	Ei	Ei olnud võimalik vaadelda	Märkused
1	Kas valimisruumides teostatakse valimisagitatsiooni (sh ruumides, mille kaudu sisenetakse jaoskonda)? Kui jah, mis kujul? <i>Igasugune agiteerimine on keelatud hääletamisruumis ja ruumides, mille kaudu valija siseneb hääletamisruumi: ei ole lubatud nendes ruumides jagada valimisreklaame, kutsuda üles valima mõne kandidaadi, erakonna või valimisliidu poolt. Isikud, kelle riietusel on valimisreklaam, peaksid selle ruumidesse sisenemisel kinni katma. Jaoskonnakomisjoni esimehel on õigus esitada sellekohaseid nõudmisi, korralduse täitmine on kohustuslik. Kui valimisjaoskond asub nt kaubanduskeskuses, kus valija siseneb hääletamisruumi läbi parkla, siis parklat ei tuleks tõlgendada ruumina, mille kaudu sisenetakse hääletamisruumi. Muudes ruumides samas ehitises valimisjaoskonnaga ei ole agiteerimine lubatud. Kuigi kaubanduskeskused on mitmekorruuselised, ei ole võimalik agiteerimiskeeldu jätta täitmata, kuni valimisseaduse vastavad sätted on muutmata. Valimispäeval on keelatud agiteerimine valijate toimetamisel hääletama. (Politsei praktika)</i>				
2	Kas vaatlemise ajal toimunud tegevuste ajal on kaasatud nõuetekohane arv jaoskonnakomisjoni liikmeid? Kui ei, mis tegevuse ajal? Kas viga parandati? <i>Üle poole: hääletamiskastide avamisel valimispäeval. Vähemalt kaks: kodus ja asukohas hääletamise korraldamisel. Vähemalt kolm: hääletamiskasti pitseerimisel, hääletamiskastide avamisel kolmapäeval, eelhääletamise korraldamisel, ümbrike kontrollimisel, dokumentide üleandmisel valla- või linnasekretärile (sh esimees).</i>				
3	Kas hääletamiskabiinid vastavad nõutele? Kui ei, mis on valesti? <i>Kas võimaldavad piisavalt salajast hääletamist (kardinad pole kohustuslikud), kas elukohajärgses jaoskonnas hääletamise kabiinidel on seinal valimisringkonna kandidaatide koondnimekiri jmt. Erakondade kandidaatide üleriigilised nimekirjad peavad väljas olema hääletamisruumis, mitte kabiinis, ning väljaspool elukohajärgse hääletamise kabiinides ei ole üleval ühtegi nimekirja (antakse valijale eraldi).</i>				
4	Kas hääletamine toimus ettenähtud aegade jooksul? Kui esines kõrvalekaldeid, siis palun selgitada!				

5	Kas hääletamiskast on enne hääletamise algust suletud turvaplommidega (v.a väikese kasti ava, mis suletakse turvakleebisega)?				
<i>Sh need kastid, millega minnakse kodus hääletamist teostama. Turvaplommil on tähis, millel on lühend RK ja plommnumber (nt 000001). Turvakleebisel on tekst „VALIMISED” ja kleebise number.</i>					
6	Kas hääletamiskastid suletakse (igal) eelhääletamise päeva õhtul pärast hääletamise lõppemist turvaplommidega (v.a väikese kasti ava, mis suletakse turvakleebisega)?				
<i>Turvaplommil on tähis, millel on lühend RK ja plommnumber (nt 000001). Turvakleebisel on tekst „VALIMISED” ja kleebise number.</i>					
7	Kas hääletamiskaste hoitakse hääletamise vahelisel ajal turvalistes tingimustes? Kui ei, palun too näiteid.				
8	Kas iga väljaspool elukohta hääletav isik saab jaoskonnakomisjoni liikmelt hääletamisedeli, kaks ümbrikku ja valija elukohajärgse valimisringkonna kandidaatide koondnimekirja?				
9	Kas valijad said hääletamisedeli isikut tõendava dokumendi alusel ning allkirja vastu? Kui ei, siis palun tuua näiteid!				
10	Kas valijad täitsid hääletamisedelid hääletamiskabiinis? Kui ei, siis palun tuua näiteid!				
11	Kas hääletamiskabiinis viibis hääletamise ajal mitu inimest?				
12	Kas toimus hääletamisedelite väljaviimist hääletamisruumist? Kui jah, siis mil viisil?				
13	Kas toimus hääletamisedelite täitmist kõrvaliste isikute poolt (v.a füüsilise puudega valijate puhul)? Mil viisil?				
14	Kas väljastatud hääletamisedelile oli kantud jaoskonnakomisjoni pitsatijäljend ja see kinnitati teise jaoskonnakomisjoni pitsatijäljendiga enne selle valimiskasti				

	laskmist? (Väljaspool elukohta hääletamisel ümbrikes hääletamisedeli hääletamiskasti laskmisel välimisele ümbrikule pitsatijäljendit ümbrikule ei panda)				
15	Kas kodus hääletamiselt tulles toodi kastid koheselt jaoskonna ruumi? Kui ei, siis palun tuua näiteid!				
16	Kas esines probleeme hääletamisedelite kehtivuse kindlakstegemisel? Kui jah, siis milliseid?				
17	Kas häälte kokkulugemisel esines rikkumisi? Kui jah, palun kirjelda.				
18	Milline oli jaoskonnakomisjoni üldine suhtumine vaatelejasse? Kas tehti märkusi või esines kommentaare?				
19	Muud tähelepanekud (kodus või mujal hääletamise korrapärasus, nn. häälte ostmine, valija mõjutamine, hääletamine teise valija eest jne)				